

صداوسیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

رصد توصیه‌های مقام معظم رهبری در سال

"رونق تولید"

(34)

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: محبوبه وفايي

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۲	■ مقدمه
۴	مسئولان
۴	۱- مدیریت واردات و صادرات
۵	۲- رقابت پذیری در تولید و تولید کالاهای صادرات محور
۵	۳- سرمایه گذاری در تولید
۶	۴- رفع موانع تولید
۸	۵- مبارزه با قاچاق

اقتصاد ایران از دوره‌های گذشته با تلاطم‌های فراوانی مواجه بوده که در برخی از مقاطع تاریخی، با موفقیت از آن عبور کرده و در برخی دیگر، شکست‌هایی را تجربه کرده است. تجربه اقتصاد ملی در دوره تشدید تحریم‌ها و آشکار شدن برخی از عملکردهای نامطلوب اقتصادی موجب شد تا مقام معظم رهبری در یک آینده‌نگری و ژرف‌اندیشی مقاوم سازی اقتصاد ملی را در چارچوب «اقتصاد مقاومتی» مسیر تداوم آینده اقتصاد کشور اعلام نمایند. بنابراین لازمه اجرایی شدن اهداف اقتصاد مقاومتی مدنظر مقام معظم رهبری که طی چند سال اخیر در مراسم و مناسبات مختلف و در سخنانی مبسوط بدان تاکید فراوان داشته اند استفاده از تمام ظرفیت‌های موجود به منظور ارتقا و رونق تولید ملی و افزایش بهره‌وری در بخش‌های مختلف تولیدی کشور است.

بر همین اساس نام گذاری سال ۱۳۹۸ به عنوان "رونق تولید" را می‌توان عصاره نام گذاری سال‌های اخیر (سال‌های ۱۳۹۵، ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷) دانست. چرا که "رونق تولید" به عنوان پایه و اساس پیشرفت و توسعه اقتصاد کشور برای مقابله با تهدید و تحریم دشمنان، همواره در بیانات مقام معظم رهبری برجسته بوده است. تاکیدات اقتصادی مقام معظم رهبری بر "حمایت از تولید" در سال‌های اخیر و به طور اخص "رونق تولید" در سال ۹۸ با توجه به تشدید تحریم‌های آمریکا و هدف قرار دادن اقتصاد و معیشت مردم، اهمیت بیشتری پیدا کرده است تا جایی که می‌توان به استناد به بیانات ایشان در سالگرد چهلیمین سال پیروزی انقلاب (اعلام بیانیه گام دوم انقلاب) و سخنرانی نوروزی معظم له و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی؛ پایداری و توسعه اقتصاد کشور را در دو کلمه خلاصه کرد؛ "رونق تولید".

بر اساس فرمایش مقام معظم رهبری شعار امسال برای حل مشکلات کشور، مخاطب گسترده تری را در برمی‌گیرد؛ که هم مسئولان و هم مردم می‌باشند. در تایید و اهمیت این موضوع نیز، معظم له در سال ۱۳۹۸ می‌فرمایند:

"... اگر تولید شد، آن وقت در بخش‌های مختلفی تحول ایجاد خواهد شد؛ اگر رونق تولید وجود داشته باشد، هم تأثیر می‌گذارد در اشتغال، هم تأثیر می‌گذارد در کم کردن تورم، هم حتی تأثیر می‌گذارد در وضع توازن بودجه، هم تأثیر می‌گذارد در بالا رفتن ارزش پول ملی ... ببینید این باید انجام بگیرد و در برنامه قرار بگیرد؛ هم در برنامه‌ی دولت، هم در برنامه‌ی مجلس، هم در برنامه‌ی آحاد مردمی که توانایی ورود در وادی تولید را دارند...".

از این رو، برای آنکه نظام اسلامی بتواند با نقشه های دشمن هوشمندانه برخورد کند، می‌بایست گره های اصلی مشکلات اقتصادی کشور را شناسایی کرده و اقدام به برطرف کردن آنها نماید؛ به اذعان بسیاری از کارشناسان گره های اصلی اقتصادی کشور، «رکود تولید»، «بیکاری» و «نقدینگی» است و راهکار باز کردن این گره‌ها نیز در تقویت و حمایت همه جانبه از تولید ملی نهفته است. لذا می‌توان با شناخت گره ها و استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی های داخلی به جای استفاده از منابع بیشتر و با بهره گیری از همان منابع موجود، با رونق بیشتر تولید به افزایش تولید ملی و توان رقابت پذیری و افزایش صادرات غیر نفتی و ایجاد اشتغال دست یافت که در نهایت افزایش قدرت مقاومت اقتصادی کشور سبب رشد پایدار اقتصادی و بهبود معیشت مردم و تقویت فرهنگ و الگوی مصرف در حمایت از کالای ایرانی خواهد شد.

چگونگی و الزامات راهکارهای رونق تولید به‌درستی در بیانات حضرت آیت‌ا... خامنه ای در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی در سال ۹۸ تبیین و مشخص شده است و بر همین اساس، گروه اقتصاد اداره پژوهش‌های خبری معاونت سیاسی، در راستای رسالت رسانه‌ای خود تلاش دارد با رصد اقدامات مسئولان و راهکارهای کارشناسان و به استناد فرمایشات مقام معظم رهبری، در خصوص حمایت از رونق و تولید کالاهای ایرانی، در قالب گزارش‌های هفتگی در هشت محور که در دو سال اخیر (۱۳۹۷-۱۳۹۸) استخراج شده است، مخاطبان را در جریان فعالیت‌ها و نیازهای تحقق شعار سال قرار دهد:

۱- تولید مبتنی بر دانش و فناوری

۲- مدیریت واردات

۳- رقابت پذیری در تولید و تولید کالاهای صادرات محور

۴- سرمایه گذاری در تولید

۵- تقویت بنگاه های کوچک و متوسط

۶- رفع موانع و بهبود کیفیت تولید

۷- مبارزه با قاچاق

۸- شکل گیری فرهنگ جهادی تولید

۱- مدیریت واردات و صادرات

بسته حمایت از صادرات نهایی شده و به امضای وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز رسیده است که به موازات آن، منتظر امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی و ریاست سازمان برنامه و بودجه هستیم تا بتوانیم آن را عملیاتی نماییم این در شرایطی است که صندوق توسعه ملی نیز دو هزار میلیارد تومان منابع مالی برای حمایت از صادرات در نظر گرفته که منتظر ابلاغ بسته حمایتی توسعه صادرات است تا به عنوان منابع اهرمی، در اختیار بانک ها قرار دهد در تلاش هستیم ستادی نیز در حوزه تجارت خارجی به منظور تسهیل صادرات راه اندازی شود و دستگاه های اجرایی دور میز آن قرار گیرند تا به سرعت، مسائل و مشکلات پیش روی صادرکنندگان کشور را مورد بررسی و تصمیم گیری قرار داده و در جهت رفع آن، گام بردارند. روزنامه عصر اقتصاد ۹۸/۱۰/۷ - حسین مدرس خیابانی، قائم مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت

طبق قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی کشور انجام می شود. همچنین واردات کالاهایی که دارای تولید مشابه داخلی هستند، ممنوع شد. بنابراین در اعمال این ممنوعیتها نقض قانون صورت نگرفته است و حدود ۳ میلیارد دلار مصارف ارزی با ایجاد این ممنوعیتها کاهش یافته است. ضمن اینکه دولت این مجوز را داده است که کالاهایی که واردات آنها مورد نیاز است، از فهرست ممنوعه ها خارج شود. با اشاره به وجود ۷۰۰ تا ۷۵۰ میلیون جمعیت در ۱۵ کشور همسایه، این ضرورت وجود دارد که از توسعه سرمایه گذاری با نگاه محلی فاصله بگیریم و به بازارهای منطقه ای بیندیشیم. در حال حاضر این کشورها حدود ۱۲۰۰ میلیارد دلار واردات دارند که سهم ایران از صادرات کالا به این کشورها بسیار کم است و باید تلاش کنیم این سهم افزایش پیدا کند. روزنامه دنیای اقتصاد ۹۸/۱۰/۸ سرپرست معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت

به لحاظ شرایط خاص و حمایت از تولید داخلی واردات در مناطق آزاد محدود شده است. براساس قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری و صنعتی ورود هر گونه کالا به استثنای کالای ممنوعه شرعی با پرداخت عوارض مربوطه به محدوده این مناطق بلامانع است اما از سال ۹۶ به لحاظ شرایط خاص و حمایت از تولید داخل کمیته ای تشکیل شد تا اجازه قانونی واردات محدود شود. اهداف مناطق آزاد صرفاً صادرات نیست ما در مناطق آزاد به خصوص در ارس و انزلی پیشگام تولید شده ایم. تسنیم ۹۸/۱۰/۱۰ - ناصر خرمالی، مدیر گمرک، توسعه صادرات و ارزش افزوده مناطق آزاد

۲- رقابت پذیری در تولید و تولید کالاهای صادرات محور

پالس مثبت برای افزایش تولیدات صادرات محور، از سوی سیاست گذار تجاری ارسال شد. در راستای سیاست‌های بهبود تجارت خارجی کشور، رئیس‌کل سازمان توسعه تجارت در مراسم معرفی و تقدیر از صادرکنندگان نمونه استان تهران، دستور افزایش تولید با هدف حضور در بازار صادراتی کشورهای همجوار را صادر کرد. حمید زادبوم از فعالان تولیدی و صادراتی درخواست کرد که تولیدات خود را افزایش دهند و از بابت به دست آوردن بازارهای صادراتی نگرانی نداشته باشند. ارزیابی‌های کارشناسی نشان می‌دهد که ایران می‌تواند تا ۱۰۰ میلیارد دلار، صادرات خود به کشورهای همسایه را افزایش دهد. این رقم شامل کالاهایی می‌شود که صادرکنندگان ایرانی در سال‌های گذشته سابقه تولید و صادرات در آنها را داشته‌اند، کالاهایی که اکنون به دلایل مختلف از چرخه صادراتی کشور خارج شده‌اند. روزنامه دنیای اقتصاد ۹۸/۱۰/۱۱ - گزارش دنیای اقتصاد

۳- سرمایه گذاری در تولید

مجتمع معادن سنگ آهن سنگان تاکنون یک میلیارد دلار سرمایه، در ساخت و راه اندازی و گندله سازی، جذب کرده است. این مجتمع برنامه ایجاد ۵,۱۷ میلیون تن کنسانتره سنگ آهن و ۱۵ میلیون تن گندله سنگ آهن را در دست اجرا دارد که تاکنون مجموع ظرفیت کارخانه های بهره برداری رسیده در بخش گندله سازی به ۱۰ میلیون تن و در کنسانتره سنگ آهن به ۱,۵ میلیون تن رسیده است. راه اندازی این کارخانه سبب جذب سرمایه یک میلیارد دلاری در سنگان شده و در عین حال، رشد ارزش افزوده سنگ آهن را به داخل کشور منتقل کرده است. روزنامه عصر اقتصاد ۹۸/۱۰/۰۷ - عباس نعیمی، قائم مقام و عضو هیات عامل ایمیدرو

در نه ماهه اول سال جاری ۹۵ قرارداد با متقاضیان سرمایه گذاری در شهرکها و نواحی صنعتی منعقد شده است با واگذاری ۲۳۴ هکتار در نه ماهه اول امسال از اراضی شهرکها و نواحی صنعتی استان قزوین به سرمایه گذاران، رتبه برتر کشور در جذب سرمایه گذار به این استان اختصاص یافت. رشد ۷,۲ برابری در واگذاری اراضی صنعتی به سرمایه گذاران نسبت به مشابه سال گذشته نشان از استقبال سرمایه گذاران در شهرکها و نواحی صنعتی دارد. قابل ذکر است بیشترین واگذاری اراضی به ترتیب در شهرکهای صنعتی خرمدشت، لیا و کاسپین بوده است. روزنامه عصر اقتصاد ۹۸/۱۰/۰۹ - حمیدرضا خانپور، مدیرعامل شرکت شهرک های صنعتی قزوین

طرح‌های توسعه و نگهداشت تولید شرکت نفت فلات قاره با بیش از ۱۱۰ هزار میلیارد ریال اعتبار و با هدف افزایش تولید حدود ۸۵ هزار بشکه نفت در روز اجرا می‌شود. هم‌اکنون طرح نگهداشت و افزایش توان تولید نفت در میادین منطقه عملیاتی سیری واقع در خلیج فارس با عقد قراردادی به ارزش ۱۲۰۰ میلیارد تومان با شرکتی ایرانی به منظور حفاری ۱۲ حلقه چاه جدید، تعمیر و تزریقی در دو میدان سیوند و اسفند در حال اجرا است. هم‌اکنون با استقرار یک دستگاه دکل حفاری دریایی داخلی، حفاری دو حلقه چاه در میدان نفتی سیوند در حال انجام است. ایرنا ۰۹/۱۰/۹۸ - علیرضا سلمان زاده، مدیرعامل شرکت نفت فلات قاره ایران

۴۰۰ میلیون دلار اعتبار برای سرمایه‌گذاری حوزه بنزین و میعانات گازی (شرکت موهیکو) در شهرستان شازند اختصاص یافت. خوشبختانه همه ۱۴۱ دهیاری سطح شهرستان شازند حداقل دو پروژه در دستور کار دارند که پیش‌بینی می‌شود تا اجرای نهایی این پروژه‌ها آمار اشتغال شهرستان به طرز چشمگیری افزایش پیدا کند. همچنین ما در صدد هستیم که از اعتبارات دهیاری‌ها برای اخذ تسهیلات و توسعه اقتصادی شهرستان در همه حوزه‌ها علی‌الخصوص کشاورزی استفاده و شرایط لازم را برای رشد عمرانی و اقتصادی شازند فراهم کنیم. ایسنا ۰۹/۱۰/۹۸ - مصطفی عرب، فرماندار شازند

۴- رفع موانع تولید

از ابتدای تاسیس صندوق تا به امروز ۴۸ میلیارد دلار برداشت برای پروژه‌های متعلق به بخش خصوصی داشته‌ایم، بنگاه‌هایی که نمی‌توانند اقساط خود را بپردازند، می‌توانند با تنفس دو ساله از محل ارز نیمایی نسبت به تامین ارز برای بازپرداخت اقساط اقدام کنند. به هیچ بنگاهی که صادرات نداشته باشد از محل صندوق توسعه ملی تسهیلات نمی‌دهیم و در همان ابتدای ارایه تسهیلات، بنگاه متقاضی متعهد می‌شوند که از محل صادرات خود اقساط را بپردازند. ایلنا ۰۷/۱۰/۹۸ - مرتضی شهیدزاده، رییس صندوق توسعه ملی

شهریور امسال ۲۱۳ دستگاه انواع ناوگان ریلی نیز حاصل تولید شرکت‌های تولیدی وارد شبکه شده بود که با احتساب این تعداد از ابتدای امسال جمعا ۴۵۶ دستگاه انواع ناوگان ریلی شامل واگن مسافری، باری، خودکشش و لکوموتیو وارد شبکه شده است. در تامین مالی این ناوگان علاوه بر منابع داخلی شرکت‌های ریلی از سه بسته رفع موانع تولید ماده ۱۲، بازار سرمایه و تبصره ۱۸ قانون بودجه استفاده کرده‌اند. فارس ۹۸/۱۰/۰۸ - سعید رسولی، مدیرعامل راه آهن

به منظور ارتقای داخلی سازی قطعات، مقرر شده تا مشوق هایی از سوی خودروسازان برای تسریع در امور و ایجاد انگیزه در قطعه سازان داده شود، خرید قطعات تولیدی قطعه سازان با همان قیمت های مشابه وارداتی و انعقاد قرارداد تضمین خرید با قطعه سازان به مدت بازگشت سرمایه، از جمله محورهای مشوق های پیشنهادی است. اعطای تسهیلات بلندمدت کم بهره به قطعه سازان یا مشارکت در بخشی از سرمایه گذاری آنها و خرید نقدی از قطعه سازان در ابتدای کار (همچون خرید از خاریجی ها)، سایر محورهای مشوق های پیشنهادی برای فعالان این صنعت است. روزنامه عصر اقتصاد ۹۸/۱۰/۰۹ - آرش محبی نژاد، دبیر انجمن صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه سازان

۵- مبارزه با قاچاق

طی جلساتی که با سازمان قاچاق کالا و وزارت صمت داشتیم، قرار شد طرح شناسه دار شدن کالا از تاریخ ۱۵ آذر تا ۵ دی ۹۸ اجرا شود و به فروشگاه‌ها اعلام شد که از این تاریخ به بعد از خرید کالاهای بدون شناسه خودداری کنند. در صورتی که نتوانند به هر دلیلی شناسه را دریافت کنند، می‌توانند صورت این کالاها را به طور محدود به اتحادیه‌های مربوطه اعلام کنند تا به سامانه اطلاع داده شود تا کالا شناسه دار شوند. بر اساس این طرح شناسه برای کالاهای داخلی از محل تولید و برای کالاهای وارداتی از گمرک بر روی کالا نصب می‌شود که با شماره گیری ۷۷۷۷*۴* تمام مشخصات کالا، داده می‌شود. طبق جلساتی که با وزارت صمت و ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز داشتیم مقرر شد کالاهای خارجی در اولویت قرار داشته باشند. ایلتنا ۹۸/۱۰/۰۹ - سید مرتضی میری، رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی

در سال ۹۵، براساس آیین نامه اجرایی ماده ۱۳ قانون مبارزه با قاچاق کالا که مصوبه هیئت وزیران است، مقرر شد درج شناسه کالا برای تمام کالاهای موجود در بازارها و انبارهای کشور الزامی شود. در راستای اجرای آیین نامه هیئت وزیران، امسال دستورالعمل‌های اجرایی مصوب وزارت صمت به ترتیب دستورالعمل برای گروه لوازم خانگی و کالاهای پوشاک و منسوجات و گوشی همراه و گروه دخانیات ابلاغ شد. بر طبق سلسله مراتب اجرایی، وزارت صنعت، معدن و تجارت پس از تصویب دستورالعمل‌ها، صاحبان این چهار دسته کالا را نیز ملزم به درج شناسه کالا بر روی کالا کرده است. صاحبان کسب و کارهای مجازی برای عرضه کالاهای خود در فضای مجازی همچون وب سایت‌های فروش، شبکه‌های اجتماعی، اپلیکیشن‌های موبایلی و ... ملزم به درج شناسه در کنار سایر مشخصات کالا هستند و ضروری است تا ضوابط و دستورالعمل‌های موجود در این خصوص را اجرا کنند هدف از درج شناسه کالا، مبارزه با فروش کالاهای قاچاق در سطح کشور است. روزنامه ابرار اقتصادی ۹۸/۱۰/۱۰ - سارا جامی، مدیر پدافند غیرعامل مرکز توسعه تجارت الکترونیکی

مبارزه با قاچاق، هیچ وقت متوقف نشده است، شناسایی کالای قاچاق و جمع آوری آن وظیفه قانونی ماست و این کار را انجام می‌دهیم. در ۱۸ استان، ۸۳۰ بازرسی انجام دادیم که قاچاق فقط ۱۲۵ مورد محرز و به تشکیل پرونده منجر شد. پایین آوردن نشان‌های معروف پوشاک قاچاق را انجام داده ایم و در این بخش رشد داشته ایم، افزود: پس از مبارزه با قاچاق پوشاک، تولید افزایش داشت و تولیدات داخل باید شناسه دار شوند، اگر این کار انجام نشود امکان ادامه مبارزه با قاچاق، محقق نخواهد شد. تسنیم ۹۸/۱۰/۱۰ - حمیدرضا دهقانی نیا، سخنگوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز